

ÁKVÖRÐUN RÁÐSINS

frá 13. júlí 1992

um aðgerðaáætlun bandalagsins um ferðaþjónustu

(92/421/EBE)

RÁÐ EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Efnahagsbandalags Evrópu, einkum 235. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,með hliðsjón af álitum Evrópuþingsins ⁽²⁾,með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽³⁾,*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

Ferðaþjónusta gegnir mikilvægu hlutverki í efnahag aðildarríkjanna og starfsemi tengd ferðamálum er þýðingarmikill vettvangur atvinnutækifæra.

Ferðaþjónusta gerir öllum þjóðfélagshópum kleift að öðlast betri þekkingu á evrópskum menningararfi og mismunandi menningu og lífnaðarháttum í aðildarríkjunum og stuðlar þannig að framþróun hugmyndarinnar um „evrópskan ríkisborgararétt“.

Taka ber tillit til afraksturs af ári ferðaþjónustunnar í Evrópu.

Samkvæmt framansögðu skal aðgerðaáætlun um ferðaþjónustu felast í því að styrkja altækar aðgerðir í ferðaþjónustu innanlands og í bandalaginu og í framkvæmd sérráðstafana; þetta framtak skal einnig fela í sér samræmingu ráðstafana sem deildir framkvæmdastjórnarinnar hrinda í framkvæmd og hafa áhrif á ferðaþjónustuna. Tiltekin bandalagsstefna, einkum varðandi flutninga, hefur mikilvæg áhrif á ferðaþjónustu á ýmsum svæðum bandalagsins.

Bandalagið getur lagt sitt af mörkum til að bæta og auka gæði og samkeppnisstöðu þeirra þátta ferðaþjónustu í bandalaginu sem boðið er upp á með því að hvetja til sam-eiginlegra aðgerða til lausnar á þeim vanda sem steðjar að ferðaþjónustu í Evrópu í náninni framtíð, með því að stuðla að þróun ferðaþjónustu og fjölbreytilegri ferðastarfsemi og þróun ráðstafana sem allar þjóðir bandalagsins eiga aðild að og með því að kynna ferðaþjónustu í Evrópu á mikilvægustu mörkuðum þriðju landa.

⁽¹⁾ Stjtið. EB nr. C 120, 12. 5. 1992, bls. 13.

⁽²⁾ Stjtið. EB nr. C 67, 16. 3. 1992, bls. 235.

⁽³⁾ Stjtið. EB nr. C 49, 24. 2. 1992, bls. 43.

Ferðaþjónusta getur á áhrifaríkan hátt stuðlað að efnahags- og félagslegri samheldni í bandalaginu og stuðlað að sam-hæfðri þróun efnahagsstarfsemi, áframhaldandi og jafnri þenslu, betri lífsskjörum og nánari tengslum milli aðildarríkjanna.

Ráðstafanir sem eru gerðar með hliðsjón af aðgerðaáætluninni skulu samrýmast tilteknum viðmiðunum, einkum reglunni um dreifræði.

Ferðaþjónusta í bandalaginu skal taka fullt tillit til íbúa á hverjum stað og til náttúru og menningar til að auka gæði þeirrar þjónustu sem boðið er upp á.

Tryggja ber frjálsa samkeppni innan greinarinnar, bæði til hagsbóta fyrir neytendur og til að auka veg lítilla og með-alstórra fyrirtækja.

Nauðsynlegt er að hvetja til meiri samþættingar milli ferðaþjónustu og ýmissa stefnuþátta bandalagsins og einnig til náninnar samvinnu milli opinberra aðila og einkaaðila í greininni, þar með taldir fulltrúar ferðamannasvæða; framkvæmd nokkurra sérráðstafana innan bandalagsins sem eru viðbót við innlendar ráðstafanir er hagkvæmasta leiðin til að koma á slíkri samvinnu án þess að það hafi í för með sér röskun á samkeppni.

Nauðsynlegt er að þróa tölfræðilegar upplýsingar um ferðaþjónustu og kanna nýjar leiðir í ferðamálum.

Gera skal áætlun sem nær yfir þriggja ára tímabil.

Talið er nauðsynlegt að verja 18 milljónum ECU til koma þessari áætlun í framkvæmd.

Upphæðin sem nota á til að fjármagna þessa áætlun skal rúmast innan gildandi fjárlagaramma bandalagsins.

Mæla ber fyrir um reglur varðandi það umboð sem framkvæmdastjórninni er veitt til að koma áætluninni í framkvæmd samkvæmt ákvörðun 87/373/EBE ⁽¹⁾;

Í sáttmálanum er ekki kveðið á um aðrar heimildir til að samþykkja þessa ákvörðun en þær sem um getur í 235. gr.,

ÁKVEDIÐ EFTIRFARANDI:

1. gr.

Semja skal aðgerðaáætlun um ferðaþjónustu. Ráðstafanir varðandi efni þeirrar áætlunar eru í þessum viðauka.

2. gr.

1. Aðgerðaáætlunin skal standa yfir í þrjú ár frá fyrsta janúar 1993 að telja.

2. Fjármagn í bandalaginu sem talið er nauðsynlegt til að koma áætluninni í framkvæmd nemur um 18 milljónum ECU og skal rúmast innan gildandi fjárlagaramma bandalagsins.

3. Fjármálayfirvaldið skal ákveða fjárveitingu sem veitt er fyrir hvert fjárhagsár, að teknu tilliti til reglna um trausta stjórnun sem um getur í 2. gr. fjárhagsreglugerðarinnar sem gildir um fjárlög Evrópubandalagsins.

3. gr.

1. Framkvæmdastjórnin skal hrinda aðgerðaáætluninni í framkvæmd. Til að uppfylla markmið áætlunarinnar er henni, í undantekningartilvikum, heimilt að grípa til annarra ráðstafana en þeirra sem tilgreindar eru í viðaukanum, ef þörf er á viðbótaraðgerðum til að koma ráðstöfunum í fulla framkvæmd. Meta skal slíka viðbótaraðgerð bæði í tengslum við gildandi forgangsröð og fjármagn sem völ er á. Framkvæmdastjórnin skal samræma aðgerðina stefnu bandalagsins í hinum ýmsu málum, í gegnum ýmsar stjórnardeildir sem eiga í hlut, í samræmi við gildandi málsmeðferð.

⁽¹⁾ Stjtið. EB nr. L 197, 18. 7. 1987, bls. 33.

Framkvæmdastjórnin skal tilkynna nefndinni sem um getur í 2. mgr. og ráðinu um allar ráðstafanir sem hafa mikilvægar afleiðingar fyrir ferðaþjónustuna og samþykktar eru í samræmi við stefnu bandalagsins.

2. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar sem skipuð er fulltrúum aðildarríkjanna undir formennsku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar.

Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal. Nefndin skal skila álitinu sínu á drögunum fyrir þau tímamörk sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er. Álitid skal samþykkt með þeim meirihluta sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 148. gr. sáttmálans þegar um er að ræða ákvarðanir sem ráðið á að samþykkja samkvæmt tillögu framkvæmdastjórnarinnar. Atkvæði fulltrúa aðildarríkjanna í nefndinni vega eins og mælt er fyrir um í þeirri grein. Formaðurinn greiðir ekki atkvæði.

Framkvæmdastjórnin skal samþykkja ráðstafanirnar sem öðlast gildi þegar í stað. Séu aðgerðirnar ekki í samræmi við álit nefndarinnar skal framkvæmdastjórnin þó láta ráðið vita af þeim án tafar. Í því tilviki skal framkvæmdastjórnin fresta því að ráðstafanirnar komi til framkvæmda um tvo mánuði frá þeim tíma þegar þær voru lagðar fyrir ráðið.

Ráðinu er heimilt að taka aðra ákvörðun með auknum meirihluta innan þeirra tímamarka sem um getur í síðustu undirgrein.

4. gr.

1. Ráðstafanirnar skulu vera í samræmi við dreiffræðisregluna.

2. Valið skal á milli ólíkra ráðstafana sem mælt er með með hliðsjón af eftirtöldum viðmiðunum:

- a) ráðstafanirnar skulu vera fjárhagslega hagkvæmar og hafa veruleg áhrif á ferðaþjónustu í bandalaginu;
- b) þær skulu auðvelda þróun ferðaþjónustunnar, einkum að því er varðar lítil og meðalstór fyrirtæki;
- c) þær skulu stuðla að auknum gæðum ferðaþjónustunnar;
- d) þær skulu hvetja til samkeppni innan bandalagsins og bæta samkeppnisstöðu ferðaþjónustu bandalagsins á heimsmarkaðinum;

- e) þær skulu stuðla að varðveislu og verndun náttúrulegs umhverfis, menningararfleifðar og heildstæði íbúa hvers svæðis;
- f) þær skulu stuðla að auknu upplýsingaflæði og meiri þjónustu ásamt aukinni vernd fyrir ferðamenn.

3. Ráðstafanirnar skulu framkvæmdar í samvinnu við innlend yfirvöld og einnig, ef þörf krefur, í samvinnu við héraðs- og sveitastjórnir þannig að tekið sé tillit til mikilvægis ferðaþjónustu fyrir byggðaðróun.

5. gr.

Framkvæmdastjórnin skal á hverju ári frá gildistöku aðgerðaáætlunarinnar semja skýrslu um mat á þeirri starfsemi í bandalaginu sem hefur áhrif á ferðaþjónustu og senda hana til Evrópuþingsins og ráðsins.

6. gr.

Framkvæmdastjórnin skal meta árangur aðgerðaáætlunarinnar með reglulegu millibili. Þetta mat skal, að svo miklu leyti sem hægt er, fela í sér mælanlegan árangur áætlunarinnar og vera í samræmi við viðmiðin í 4. gr. Framkvæmdastjórnin tilkynnir nefndinni um mat sitt á áætluninni og niðurstöður þar að lútandi. Framkvæmdastjórnin sendir Evrópuþinginu og ráðinu skýrslu um þetta mat eigi síðar en 30. júní 1995. Ráðið ákveður, á grundvelli þessarar skýrslu og í samræmi við ákvæði sáttmálans, hvort framlengja eigi áætlunina um annað tímabil.

Gjört í Brussel 13. júlí 1992.

Fyrir hönd ráðsins,

J. GUMMER

forseti.

VIÐAUKI

I. RÁÐSTAFANIR BANDALAGSINS VARÐANDI FERÐAÞJÓNUSTU**1. Aukin þekking á ferðaþjónustu og trygging fyrir auknu samræmi ráðstafana bandalagsins**

Aðgerðaráætlun bandalagsins er ætlað að auka samræmi ráðstafana sem gerðar eru til stuðnings ferðaþjónustunni til að auka þekkingu á sérstöðu hennar, inntaki og þróun.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) þróun tölfraðilegra upplýsinga um ferðaþjónustu;
- b) ítarlegum rannsóknum sem miða að því að auka þekkingu á ferðaþjónustu sem starfsgrein, mati á áhrifum núverandi stefnu bandalagsins um að auka veg ferðaþjónustunnar, athugunum á nýjum tegundum ferðaþjónustu og þróun áætlana sem eru aðlagðar að eftirspurn;
- c) samráði við fagfólk í ferðamálum í bandalaginu.

2. Hagræðing sumarleyfistíma

Aðgerðaráætlun bandalagsins miðar að jöfnun ferðamannatímans yfir árið.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) stuðningi við að koma á fót aðþjóðasamvinnu með það að markmiði að koma á upplýsingaskiptum og eftirliti með aðgerðum stjórnvalda og ferðaþjónustunnar;
- b) stuðningi við ráðstafanir sem miða að því að samræma aðgerðir og áætlanir sem hvetja til notkunar ferðaþjónustumannvirkja og -starfsemi sem boðið er upp á utan háannatíma.

3. Millilandaráðstafanir

Aðgerðaráætlun bandalagsins hefur það að markmiði að hvetja til millilandaadgerða innan ferðaþjónustunnar sem snerta mörg ólík sérsvið hennar.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) stuðningi við samvinnu milli landamærahéraða;
- b) stuðningi við millilandaadgerðir sem hefur í för með sér betri upplýsingar fyrir ferðamenn, einkum með hjálp nútímatækni;
- c) frekari samvinnu í ferðamálum við Mið- og Austur-Evrópu og löndin í Norður-Afríku með því að miðla kunnáttu um hjálfun og framkvæmd áætlana til að kynna, markaðssetja og stofna lítil og meðalstór fyrirtæki á sviði ferðamála;
- d) stuðningi við ferða- og tæknisamvinnu í tengslum við samstarf milli borga;
- e) stuðningi við tilraunaverkefni sem miða að samvinnu milli opinbera geirans og einkageirans til að þróa hefðbundin ferðmannasvæði sem eru í afturför og minna iðnvædd landsbyggðarsvæði.

4. Ferðamenn sem neytendur

Aðgerðaráætlun bandalagsins miðar að því að styðja framtak sem bætir upplýsingar fyrir ferðamenn og verndun þeirra, t.d. að því er varðar ríkjandi flokkunarkerfi, tákni á vegvísunum, skiptileigusamninga, yfirbókanir og málsmeðferð við bætur.

5. Ferðaþjónusta með tilliti til menningar

Aðgerðaráætlun bandalagsins miðar að því að leggja áherslu á mikilvægi menningararfleifðar fyrir ferðaþjónustu og stuðla að aukinni þekkingu á menningu og hefðbundnum lifnaðarháttum Evrópubúa.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) stuðningi við framgöngu um að þróa nýjar áætlanir fyrir ferðaþjónustu í Evrópu sem hefur menningu að leiðarljósi, í samvinnu við aðildarríkin og viðkomandi héraðs- og sveitastjórnir, og að dreifa upplýsingum til þeirra með bæklingum og annarri útgáfustarfsemi;
- b) stuðningi við samnýtingu reynslu á sviði tækni við stjórnun á ferðamannastraumi;
- c) hvatningu og aðstoð við notkun nets í Evrópu sem gerir stjórnendum í ferðaþjónustu og menningarstofnunum kleift að skiptast á reynslu, einkum varðandi gildi menningararfleifðar.

6. Ferðaþjónusta og umhverfið

Markmiðið með bandalagsaðgerð um samspil ferðaþjónustu og umhverfis er að tryggja að meira tillit sé tekið til umhverfisins.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) stuðningi við framtak sem miðar að því að upplýsa og gera ferðamenn og þjónustuaðila í ferðaþjónustu meðvitaðri um samspil ferðaþjónustu og umhverfis, einkum með veitingu evrópskra umhverfisverðlauna;
- b) stuðningi við hugmyndaþróun tilraunaverkefni til að samræma ferðaþjónustu og náttúruvernd innan sveita eða héraða, einkum að því er varðar strandsvæði og fjalllendi, þjóðgarða og friðlönd, t.d. með ráðstöfunum varðandi leiðbeiningar fyrir gesti;
- c) stuðningi við þróun neta sem gera þjóðum kleift að skiptast á upplýsingum, þar með talin reynsla af umhverfisvandamálum og mögulegar lausnir í tengslum við stjórnun á ferðamannastraumi;
- d) stuðningi við framtak sem hvetur til umhverfisvænnar ferðaþjónustu.

7. Ferðaþjónusta á landsbyggðinni

Aðgerðaráætlun bandalagsins á þessu sviði miðar að því að þróa ferðamannastarfsemi á landsbyggðinni, einkum ferðaþjónustu bænda, lítil fjölskyldurekin hótél, eða aðstöðu sem sett er upp af samtökum eða yfirvöldum á staðnum.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) stuðningi við framtak um samvinnu milli aðila innan sveita og héraða, á innlendum vettvangi og innan Evrópu, til að auðvelda gagnkvæm skipti á reynslu og góðum starfsháttum með því að skipuleggja heimsóknir, námstefnur, skipti á sérfræðingum og þróun tilraunaáætlana í löndum bandalagsins, einkum á sviði starfsþjálfunar;
- b) bættem upplýsingum fyrir umsjónarmenn ferðamála á landsbyggðinni og betri aðgangi þeirra að ýmiss konar bandalagsáætlunum um aðstoð sem er veitt til ferðaþjónustu á landsbyggðinni, einkum með útgáfu og dreifingu upplýsingarita og handbókar fyrir umsjónarmenn;
- c) hvatningu til að auka gæði ferðaþjónustunnar sem boðið er upp á og stuðningi við ráðstafanir til að greiða götu ferðaþjónustu út á landsbyggðinni.

8. Ferðaþjónusta með tilliti til félagsmála

Aðgerðaráætlun bandalagsins á þessu sviði leitast við að auðvelda ferðalög fyrir fólk sem af ýmsum ástæðum, einkum félags- og heilsufarslegum, á erfitt með að fara í sumarleyfi.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) sameiginlegum notum af upplýsingum innan bandalagsins meðal opinberra aðila og einkaaðila um ýmsar aðferðir sem notaðar eru í aðildarríkjunum til að hvetja tiltekna hópa ferðamanna til að fara í sumarleyfi;
- b) stuðningi við samræmingu ráðstafana í aðildarríkjunum sem miða að því að ryðja úr vegi hindrunum í þróun ferðaþjónustu fyrir fatlaða og samnýtingu upplýsinga á þessu sviði.

9. Ferðaþjónusta fyrir ungmenni

Aðgerðaráætlun bandalagsins á þessu sviði miðar að því, með stuðningi núverandi stefnu bandalagsins, að auka þekkingu ungmenna á menningu og lifnaðarháttum í aðildarríkjunum og að auðvelda ungu fólki að fara í sumarleyfi.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) athugun á því hvort hægt sé að samræma „nemendaskírteini“;
- b) stuðningi við rannsókn á nauðsyn þess að koma á neti varðandi ferðalög evrópskra skólabarna (skólaferðalög nemenda frá mörgum aðildarríkjum).

10. Þjálfun

Aðgerðaráætlun bandalagsins á þessu sviði miðar að því, með stuðningi núverandi stefnu bandalagsins, að auka samkeppnishæfni ferðaþjónustunnar í bandalaginu með því að styðja við fagleg sjónarmið innan hennar.

Þetta verður gert með hjálp eftirfarandi ráðstafana:

- a) dreifingu upplýsinga til ungs fólks um möguleika og atvinnutækifæri innan ferðaþjónustunnar;
- b) stuðningi við framkvæmd ráðstafana um að semja lýsingu á atvinnugreininni og bæta gagnkvæmar upplýsingar um menntun og hæfi sem náðst hefur í ýmsum aðildarríkjum;
- c) stuðningi við þátttöku starfsmanna ferðamála fyrirtækja í þjálfunarnámskeiðum sem eru haldin og ráðstöfunum sem gerðar eru í bandalaginu;
- d) stuðningi við samstarfsverkefni milli háskóla, ferðamálastóláskóla, starfsmanna ferðamála eða viðkomandi yfirvalda í ýmsum löndum, einkum varðandi þjálfun í ferðaþjónustu á landsbyggðinni og ferðaþjónustu með tilliti til menningar og umhverfis;
- e) stuðningi við samskipti sem miða að því að auka gæði starfsþjálfunar með það fyrir augum að auka gæði ferðaþjónustu.

11. Markaðssetning í þriðju löndum

Aðgerðaráætlun bandalagsins á þessu sviði beinist að því að gera Evrópu að áhugaverðari ákvörðunarstað fyrir ferðamenn frá fjarlægum löndum.

Þetta felur í sér ráðstafanir sem takmarkast við tilraunaverkefni til að auka veg ferðaþjónustu í Evrópu á mörkuðum fjarlægri landa, einkum Í Bandaríkjum Norður-Ameríku og Japan en búast má við að aukin ásókn ferðamanna þaðan hafi veruleg áhrif á ferðaþjónustu í bandalaginu.

II. RÖÐ FORGANGSATRIDA

Við framkvæmd ráðstafana í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 3. gr. skal veita eftirfarandi ráðstöfunum forgang árið 1993.

Þessum forgangsatridum má breyta fyrir fjárhagsárin 1994/95 í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 3. gr.

Eftirfarandi ráðstafanir hafa forgang árið 1993:

1. Aukin þekking á ferðaþjónustu og trygging fyrir auknu samræmi ráðstafana bandalagsins

- a) þróun tölfræðilegra upplýsinga um ferðaþjónustu;
- b) ítarlegar rannsóknir sem miða að því að auka þekkingu á ferðaþjónustu sem starfsgrein, mat á áhrifum núverandi stefnu bandalagsins um að auka veg ferðaþjónustunnar, athuganir á nýjum tegundum ferðaþjónustu og þróun áætlana sem eru aðlagðar að eftirspurn;
- c) samráð við fagfólk í ferðamálum í bandalaginu.

2. Hagræðing sumarleyfistíma

- a) stuðningur við að koma á fót aðþjódasamvinnu með það að markmiði að koma á upplýsingaskiptum og eftirliti með aðgerðum stjórnvalda og ferðaþjónustunnar.

3. Millilandaráðstafanir:

- a) stuðningur við samvinnu milli landamærahéraða;
- b) stuðningur við millilandaaðgerðir sem hefur í för með sér betri upplýsingar fyrir ferðamenn, einkum með hjálp nútímataekni;
- c) frekari samvinna í ferðamálum við Mið- og Austur-Evrópu og löndin í Norður-Afríku með því að miðla kunnáttu um þjálfun og framkvæmd áætlna til að kynna, markaðssetja og stofna lítil og meðalstór fyrirtæki á sviði ferðamála.

5. Ferðaþjónusta með tilliti til menningar:

- a) stuðningur við framgöngu um að þróa nýjar áætlanir fyrir ferðaþjónustu í Evrópu sem hefur menningu að leiðarljósi í samvinnu við aðildarríkin og viðkomandi héraðs- og sveitastjórnir og að dreifa upplýsingum til þeirra með bæklingum og annarri útgáfustarfsemi;
- b) stuðningur við samnýtingu reynslu á sviði tækni við stjórnun á ferðamannastraumi.

6. Ferðaþjónusta og umhverfið:

- a) stuðningur við framtak sem miðar að því að upplýsa og gera ferðamenn og þjónustuaðila í ferðaþjónustu meðvitaðri um samspil ferðaþjónustu og umhverfis, einkum með veitingu evrópskra umhverfisverðlauna;
- b) stuðningur við hugmyndarík tilraunaverkefni til að samræma ferðaþjónustu og náttúruvernd innan sveita eða héraða, einkum að því er varðar strandsvæði og fjalllendi, þjóðgarða og friðlönd, t.d. með ráðstöfunum varðandi leiðbeiningar fyrir gesti;
- c) stuðningur við þróun neta sem gera þjóðum kleift að skiptast á upplýsingum, þar með talin reynsla af umhverfisvandamálum og mögulegar lausnir í tengslum við stjórnun á ferðamannastraumi.
- d) stuðningur við framtak sem hvetur til umhverfisvænnar ferðaþjónustu.

7. Ferðaþjónusta á landsbyggðinni:

- b) bættar upplýsingar fyrir umsjónarmenn ferðamála á landsbyggðinni og betri aðgangur þeirra að ýmiss konar bandalagsáætlunum um aðstoð sem er veitt til ferðaþjónustu á landsbyggðinni, einkum með útgáfu og dreifingu upplýsingarita og handbókar fyrir umsjónarmenn;
- c) hvatning til að auka gæði ferðaþjónustunnar sem boðið er upp á og stuðningur við ráðstafanir til að greiða götu ferðaþjónustu út á landsbyggðinni.

8. Ferðaþjónusta með tilliti til félagsmála:

- b) stuðningur við samræmingu ráðstafana í aðildarríkjunum sem miða að því að ryðja úr vegi hindrunum í þróun ferðaþjónustu fyrir fatlaða og samnýtingu upplýsinga á þessu sviði.

10. Þjálfun:

- b) stuðningur við framkvæmd ráðstafana um að semja lýsingu á atvinnugreininni og bæta gagnkvæmar upplýsingar um menntun og hæfi sem náðst hefur í ýmsum aðildarríkjum;
- c) stuðningur við þátttöku starfsmanna ferðamálafyrirtækja í þjálfunarnámskeiðum sem eru haldin og ráðstöfunum sem gerðar eru í bandalaginu;
- d) stuðningur við samstarfsverkefni milli háskóla, ferðamálastólunnar, starfsmanna ferðamála eða viðkomandi yfirvalda í ýmsum löndum, einkum varðandi þjálfun í ferðaþjónustu á landsbyggðinni og ferðaþjónustu með tilliti til menningar og umhverfis.

11. Markaðssetning í þriðju löndum:

Þetta felur í sér ráðstafanir sem takmarkast við tilraunaverkefni til að auka veg ferðaþjónustu í Evrópu á mörkuðum fjarlægri landa, einkum Í Bandaríkjunum Norður-Ameríku og Japan en búast má við að aukin ásókn ferðamanna þaðan hafi veruleg áhrif á ferðaþjónustu í bandalaginu.